

**LAU
REA**

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

LAUREA LONG 16 | 2024

Henry Lybäck, Sini Temisevä & Petri Vähäkangas

**Kilpailukyvykkyttä ammattikorkeakoulun
restonomitutkinnosta**

Abstrakti

Ammattikorkeakoulututkinto antaa mahdollisuuden asiantuntijaksi kasvamiseen ja saman alan ihmisten kanssa verkostoitumiseen. Matkailu- ja ravitsemisalan erikoistumiskoulutuksessa tutkinto on mahdollista suorittaa joustavasti muun elämän osa-alueiden ohessa. Laadullisen tutkimuksen ja aineiston analysoinnin kautta saimme käsityksen, miten opiskelijat ovat kokeneet opiskelun erikoistumiskoulutuksen ryhmässä. Suurimmiksi vetovoimatekijöiksi koettiin joustava opintojen suorittaminen sekä oman osaamisen päivittäminen korkeakoulututkinnoksi.

Asiasanat: kilpailukyvykyys, joustavuus, yhteisöllisyys, tulevaisuuden osaaminen, restonomikoulutus

Kilpailukyvykkyttä ammattikorkeakoulun restonomitutkinnosta

M **ATKAILU- JA RAVITSEMISALAN** ammattilaisille suunnatussa erikoistumiskoulutuksen ryhmässä (Chef) on päästy jo muutaman vuoden aikana kasvattamaan asiantuntijuutta ja samalla luomaan verkostoja alalle. Opinnot on suunniteltu siten, että niissä pystytään hyödyntämään mahdollisimman paljon jo työelämässä hankittua osaamista sekä opiskelijan mahdollisesti aiemmin suorittamia korkeakouluopintoja. Tässä artikkelissa kuvaamme Laurean restonomi- erikoistumiskoulutuksen veto- ja pitovoimatekijöitä.

Artikkeli perustuu Aikuiskasvatuksen tutkimuspäivillä helmikuussa 2024 pitämäämme esitykseen. Esityksen pohjana oli Laurean matkailu- ja ravitsemisalnan erikoistumiskoulutuksen ryhmälle toteutettu laadullinen tutkimus tammikuussa 2024, jossa haastateltiin kolmea henkilöä ryhmähaastattelun muodossa. Haastattelut nauhoitettiin ja litteroitiin tulosten analysoimiseksi. Haastattelukysymykset oli jaettu teemoihin:

- motivaatio ja kiinnostus
- opiskelun yhdistäminen työhön
- koulutuksessa saatu ohjaus ja tuki
- opiskeluyhteisö
- työelämään liittyminen

Artikkelin pohjana käytettiin haastattelujen lisäksi restonomikoulutukseen hakeutuneiden ammattilaisten hakuvaiheen ennakkotehtävien vastauksia. Vastauksia analysoitiin 25:stä ennakkotehtävästä. Haastattelujen ja ennakkotehtävien vastausten analysoinnin tarkoituksena oli selvittää restonomikoulutuksen (Chef) veto- ja pitovoimaa.

AIKUISKOULUTUKSELLE ON TARVETTA

Opetus- ja kulttuuriministeriön helmikuussa 2023 julkaiseman linjauksen mukaan tavoitteena tulisi olla nuorten ja aikuisten korkea-asteen koulutettujen osuuden nosto yli OECD-maiden keskiarvon, mahdollisimman lähelle 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä (Kansallinen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia 2030, 13).

Työnantajan tarjoamat koulutukset kohdistuvat pääsääntöisesti tiukasti omaan työpaikkaan ja työtehtävään. Työnantajan tarjoamat koulutukset eivät suoraan tue Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamia tavoitteita, vaan tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan myös virallisia koulutusorganisaatioita.

Monet restonomikoulutukseen hakeutuneet aikuiset kokevat, että juuri tutkintoon johtava koulutus antaa heille valmiudet päästä urallaan eteenpäin ja saada laajempaa kuvaa alasta, jolla he työskentelevät.

”Nyt on pakko saada elämässä jotain erilaista, ja aloitin itse asiassa restonomitutkinnon vuonna 2000, mutta sitten työelämä veti enemmän mukaan, ja silloin jätin koulun kesken. Nyt jotenkin ajattelin, että se juttu, tänne kouluun mä haluan. Totta kai työelämässä on ollut niin pitkään, niin haluaa päästä eteenpäin. Kyllä se on niin, että uralla täytyy päästä eteenpäin ja koulutus on hankittava”.

Haastattelujen perusteella suurin osa restonomikoulutukseen tulijoista on työskennellyt vuosia tai vuosikymmeniä matkailu- ja ravitsemisalalla ja oppiminen on ollut jatkuvaa. Vaikka työnantaja on tarjonnut erilaisia koulutuksia, ovat ne kuitenkin kohdistuneet tiukan tehokkaasti omaan työpaikkaan ja työtehtävään. Moni kaipaa laajempaa näkemystä ja oppia alalta, jossa päivittäin työskentelee, koska omassa työssä ei enää opi ja kehity. Ajatus alalla ja uralla etenemisestä nimenomaan koulutuksen kautta oli kytenyt haastatelluilla opiskelijoilla mielessä jo pitkään. Kokemusta oli kertynyt omasta työstä jo niin paljon, että ajatuksena oli saada jotain uutta ja päästä elämässä eteenpäin.

KILPAILUKYVYKYYTTÄ RESTONOMITUTKINNOSTA

Harris (2003, 38) mainitsee aikuisoppijan motivaation lähteiksi itsensä toteuttamisen, paremman elämänlaadun, tunnustuksen ja itsetunnon kohottamisen. Laurean matkailu- ja ravitsemisalan restonomitutkinnon aloittaneiden opiskelijoiden ennakkotehtävän vastauksista nousee esille samoja teemoja.

Ennakkotehtävän vastauksissa koulutukseen hakeutumisen motivaatiotekijöiksi nousi neljä tekijää. Ensimmäinen näistä oli uralla eteneminen, jolloin koulutuksesta haetaan oman osaamisen syventämistä ja uusien näkökulmien saamista omaan ajatteluun. Toinen motivaatiotekijä oli restonomitutkinnon suorittaminen jatko-opintoja silmällä pitäen, joko opettajan pätevyden saamiseksi tai ylempään ammattikorkeakoulututkinnon suorittamiseksi. Kolmantena motivaatiotekijänä oli saada uutta tuulta työskentelyyn ja uusia mahdollisuuksia erilaisiin tehtäviin, mitä ne sitten ovatkaan. Koulutuksen nähtiin nimenomaan avaavan uusia työmahdollisuuksia laaja-alaisemmin. Neljäntenä motivaatiotekijänä nähtiin alan kehittäminen ja yrittäjäyys.

”Tämä on käytännössä korkea-arvoisin työ(ravintolapäällikkö) mihin tällä nykyisellä koulutuksellani on mahdollista edetä täällä laivalla. Olen kuitenkin vasta 46-vuotias ja tavoitteenani on edetä uralani vielä paljon eteenpäin.”

Toisaalta opiskelun odotetaan antavan myös ideoita alalla etenemiseen:

”Toiveena olisi löytää tältä alalta se seuraava suunta uralle. Vähän olen siinä pisteessä, että en oikein tiedä mihin sitä haluaisi. Ehkä täällä tapaa samanlaisia ja saa myös kasvatettua verkostoa.”

Opiskelun aloittaneista 22 prosenttia mainitsi ennakkotehtävässä, että opiskelu ja restonomitutkinto avaavat mahdollisuuden päästä opiskelemaan alan opettajaksi.

”Olen nähnyt oikeastaan kaiken mitä voi nähdä ravintola-alalla ja pidän siitä edelleenkin, mutta haluan että kaikki vuosien varrella oppimani ei mene kanssani hautaan, vaan pääsen jakamaan tietoni ja taitoni tuleville kokkiopiskelijoille.”

Taustalla oli huoli alan koulutuksen tasosta ja tulevaisuudesta. Oman osaamisen lisääminen, tiedon jakaminen ja alan kehittäminen nähtiin tärkeinä.

Ravintola-alan työn kuormittavuus, niin fyysisesti kuin psyykkisesti, nousi vahvasti esille opiskelijoiden ennakkotehtävän vastauksista. Vuorotyön ja perhe-elämän yhdistämisen haasteisiin halutaan saada opiskelun ja tutkinnon kautta helpotusta.

”Hain koulutukseen saadakseni tutkinnon ja päivittääkseni osaamistani. Tavoitteena olisi päästä pois suorittavasta työstä. Ravintolatyö on niin rankkaa fyysisesti ja henkisesti.”

Koronapandemia koetteli ravintola-alaa erityisen rankasti ja kysyttäessä opiskelumotivaatiosta vastauksissa nousi esiin tutkinnon tärkeys.

”Korona-aika toi epävarmuutta ravintola-alalle, tutkinnolla haluan varmistaa oman kompetenssin työmarkkinoilla.”

Vaikka moni mainitsee ennakkotehtävän vastauksessaan tavoitteenaan ”uuden uran”, niin suurin osa aikoo silti pysyä alalla, mutta toivoo restonomitutkinnon auttavan uusiin tehtäviin. Opiskelijoiden haastatteluiden ja ennakkotehtävien analysoinnin kautta tulee vahvasti esille restonomitutkinnon tärkeys kilpailukyvykkyyden parantamiseksi työelämässä.

YHTEISÖLLISYYS

Koulutukseen hakeutuessaan usealla opiskelijalla oli tarve jakaa omaa osaamistaan kanssapuolilaisille, verkostoitua ja oppia muiden ammattilaisten kanssa. Koulutukseen hakeutumisen motivaationa oli opiskelu ja verkostoituminen samanhenkisten ammattilaisten kanssa.

”Myös ajatus, että muut opiskelijat ovat minun kaltaisia ihmisiä, samanhenkisiä - esihenkilöitä, joilla pitkä samankaltainen kokemus, ei 18-vuotiaita, että siellä on minun ikäisiä ihmisiä, joiden kanssa on helpompi lähteä opiskelemaan.”

”Tiedät että siellä on ihmisiä kenellä on vähintään sama kokemus, teidät odottaa jonkinlaista, että kaikki on periaatteessa samalla lähtöviivalla, vaikka toisilla voi olla vähän enemmän tai vähemmän kokemusta.”

Opiskelijajayhteisö ja oma koulutuksen aikana muodostunut ryhmä nähtiin suurena voimavarana, joka kannatteli opiskelua myös vaikeina aikoina.

Oman opiskeluryhmän tuki nähtiin kriittiseksi tekijäksi haastateltavien vastauksissa. Koska opiskelijat asuvat eri puolilla Suomea, tavattiin päivittäin yhteistyöskentelytilana käytettynä Microsoft Teams -verkkosovellusallalla.

”Siihen jo tottui, että on ystävät siinä vierellä, jotka tekevät niitä samoja tehtäviä. Ja vaikka nyt joskus ehkä joku Teams saattoi mennä silleen, ettei tehtykään tehtäviä, vaan kaksi tuntia puhuttiin ihan mitä vaan, niin sekin oli tärkeää. Siinä puitiin elämän tärkeimmät ja rankimmat asiat sillä hetkellä. Meillä kävi jotenkin ihan hirveän hyvä tuuri, että meillä oli niin aivan mahtava porukka.”

”Meillä on semmoinen neljän hengen porukka ja siihen on muotoutunut sellainen ryhmädynamiikka. Niin mekin aina aloitetaan kaikki Teamsit, et moi mitä kuuluu, miten menee? Kyllä ei kyllä siinä puidaan kaikkia muitakin asioita ennen kuin käydään kiinni koulutehtävään.”

”Mitä meitä on kahdeksan ja me käydään pari kertaa vuodessa syömässä ja pidetään muutenkin yhteyttä, että kyllä niistä on ystäviä tullut.”

Yhteisöllisyys koettiin selkeästi voimavarana opiskelussa. Ryhmätapaamisissa ei aina tehty varsinaisesti annettuja tehtäviä, vaan juteltiin ajankohtaisista, mieltä askarruttavista asioista. Se, että opiskelijat jakoivat omaa henkilökohtaista arkeaan toisilleen, koettiin erittäin arvokkaaksi, ja edesauttoi tiiviidenkin ystävyysuhteiden muodostumista.

JOUSTAVUUS OPINNOSSA

Haasteena opiskelussa koettiin joissain tapauksissa ydinosaamisopintojaksojen kanssa päällekkäin otettujen täydentävien opintojaksojen suorittaminen ja aikatauluttaminen. Opiskelukollegoiden tuki kuitenkin auttoi suoriutumaan haastavista opiskelutilanteista ja loi uskoa omaan kykyihän. Haastavista tehtävistä ja tilanteista selviytyminen kasvatti opiskeluvarmuutta, itsetuntoa ja antoi motivaatiota suoriutua opinnoista.

”Osittain se johtui siitä, minkälaisia kursseja otit. Yhtenä keväänä, oliko se 85 opintopistettä kun suoritin, niin silloin meinasi tulla tunne, että OK mitä mä teen!”

”Sitten oli taas ystävät, jotka muistuttelivat aina välillä, että onko tehtävät nyt tehty ja näin. Mutta se oli ihan itsestä kiinni, että kyllä niistä aina kaikista selvisi.”

”Se haastoi itsensä tosi paljon, ja sitten kun niistä pystyi selviytymään, ja sai hyvät arvosanatkin, niin olin, että vitsi tämän takia sitä koulua tehdään, siitä itselle tuli tosi paljon uskoa omaan kykyihän.”

Koulutuksen joustavuus koettiin haastatteluissa kaikkein tärkeimmäksi tekijäksi. Haastateltavat kokivat, että korona-ajan jälkeen työmäärä työpaikoilla on kasvanut verrattuna aikaisempaan. Joustava koulutus, tehtävien palautuspäivistä joustaminen ja korvaavien tehtävien antaminen koettiin erittäin hyväksi työnteon ja opiskelun yhdistämisen kannalta.

”Kun näin mainoksen, tuli heti tunne, että nyt haen saman tien. Se monimuotoisuus, mainoksessa viehätti juuri se lupaus, että on mahdollisuus yhdistää työssäkäynti ja opiskelu.”

”Joustavuus on varmaan se tärkein meidän ikäisillä ihmisillä. Kun miettii mitä se työ tällä hetkellä on, niin kyllä, tuplasti saa enemmän tehdä. Se että se koulutus joustaa siinä kaiken muunkin ympärillä, niin kyllä se on ollut ainakin itsellä tosi iso merkitys. Ja varmaan jos sitä joustavuutta ei löydy, niin se koulutuksen pitovoimakin katoaa.”

”Kyllä kurssien sisälläkin sitä joustavuutta tarvitaan. Että, jos on ollut tosi paljon töitä, niin tehtävät vähän myöhemmin, että ei ole niin kuin Deadline oli, ja sinä et saa sitten arvosanaa, kun olet joutunut olemaan niin paljon töissä. Sehän ei nyt kauheasti sitten taas kannusta.”

Kun kokemusta alalta oli kertynyt jo pitkältä ajalta, koettiin erittäin tärkeänä mahdollisuus joidenkin perusopintojen suorittamiseen näyttömeneteltyllä, eli aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisella (AHOT).

AHOT-tehtävien vaatimustason koettiin vaihtelevan eri opintojaksoilla. Jotkut tehtävät tuntuivat vaativan yliopistotasoista tietämystä ja opiskelijat kokivat, että vaatimustaso tehtävien suorittamiseksi oli liian korkealla. Toisaalta joillekin opintojaksoille haluttiin omasta työkokemuksesta huolimatta osallistua normaalisti, jotta saisi uusia näkökulmia tuttuun asiaan. Näin opiskelijat kokivat saavansa pikkuisen lisää omaan osaamiseensa.

”Aikaisemmin hankitun osaamisen todentamista ja tunnistamista. Ja siis sehän on ihan täysi kymppi täällä. Tuntuu niin turhalta, kun osaat jonkun asian, olet tehnyt sitä 10 vuotta, ja sitten sinun pitäisi istua kuuntelemissa sitä tunnilla.”

”Jostain näytöistä jäi vähän sellainen olo, että ollaan liian tiukkoja verraten sitten muihin. Tuntuu, että olisi pitänyt olla joku yliopistoihminen, ja se meni vähän överiksi. Pientä ristiriitaisuutta oli jos-sain tapauksissa, tasalaatuisuutta kaipasi siihen.”

”On myös vähän oma valinta, että haluan saada sieltä tunneilta sen pikkuisen extran, ja niin olen saanutkin. Kun sieltä on paljon sitä vertaistukea tullut myös ja ajatusten jakoa, niin sitä on saattanut saada ihan uudenkin näkökulman johonkin tiettyyn asiaan.”

Kehittämispohjainen oppiminen eli Learning by Developing (LbD) nähtiin erittäin antoisana oppimistapana. Opiskelijat olivat olleet hankkeissa mukana yli koulutusalojen, minkä he kokivat rikkautena.

”Tuohan voisi olla yksi asia, mitä voisi korostaa. Tutkintoon hakeutuville voisi kertoa, että täällä on tällaisia hankkeita, koska minä en tiennyt yhtään, että näitä on, ne tuli sitten ihan puun takaa, ja siis aivan loistavia hankkeita, ne joissa oli mukana. Kaikki ne on antaneet tosi paljon ja erilaista oppimista.”

”Varmaan myöskin se, että olemme ravintola-alan ihmisiä, ja ollaan tehty töitä ja tykätään tehdä työtä, ja opitaan varmasti myös siitä tekemällä, niin senkin takia ne on hankkeet oli ainakin itselle tosi hyviä.”

”Ja sä pääset käytännössä näyttämään sitä taitoa ja käyttämään sitä taitoa, niin se ei oikein tuntunut edes opiskelulle. Se oli vaan niinku semmoista tosi mukavaa.”

”Minä näen sen vain rikkautena, mitä hankkeissa olen oppinut esimerkiksi joltain sosiaalialan ihmisiltä. Sitä pystyy paremmin kommunikoimaan vaikka ihmisten kanssa, tai vaikka vähän erilailla toimimaan sitten siellä omassa työyhteisössä.”

”Aikaisemmin olen opiskellut sen takia, että muistan asioita ulkoa. Nyt opiskelen sen takia, että osaan ja kehitän itseäni. Sä ymmärrät mitä sä teet, mihin sä keskityt mitä sä opiskelet. Sä oivallistat itseäsi siihen mitä sä teet, ja sä ymmärrät, ja sä osaat hyötykäyttää sitä. Sitä se Laurean LbD justiin on.”

Hankkeissa työskentely oli itselle sopiva tapa opiskella, koska kokemus itsestä oli tekemällä oppiva opiskelija. Hankkeissa työskentelyssä saatiin omasta mielestä näyttää ja käyttää osaamistaan. Ennen opiskeluiden aloittamista haastateltavilla ei ollut käsityskään, kuinka paljon ja monipuolisia hankkeita Laureassa on. Haastattelussa jopa suositeltiin, että opiskelijoille suunnatussa viestinnässä voitaisiin korostaa hankkeissa työskentelyn mahdollisuudesta.

TULEVAISUUDEN OSAAMINEN

Tulevaisuudessa ihmisten tekemä työ ei ole loppumassa, mutta sen sisällöt, reunaehdot ja tavoitteet muuttuvat. Työn sisältö ja työn merkitys muuttuvat hitaasti talouden syklien, luovan tuhon ja teknologioiden murroksen myötä. Rutiinitehtävien määrä pienenee ja työpaikkoja korvataan tekniikalla. Toisaalta työ monimuotoistuu sekatyöksi, jolloin työn sisältö monipuolistuu ja ammattikuvien vanhanaikaiset piirteet hämärtyvät palkkatyön sisällä. Digitalisaatio ja automatisaatio mahdollistavat työn todellisen merkityksen ja ongelmien ratkaisun. (Holopainen & Kuusi 2018, Hiltunen 2019, Linturi 2018.)

Tulevaisuudessa on mahdollista, että oleellista on se mitä tekee, ei se, missä on töissä. Työtä saatetaan tehdä monilla eri tavoilla, ja se ei ole välttämättä sidottu tiettyyn päivään tai kellonaikaan. Toimeentulo voi koostua monista eri puroista ja töitä voidaan tehdä moneen eri paikkaan. Tällöin työn ja työsuhteen perinteiset määritelmät eivät toimi. Tällöin myös opintojen integroiminen työn tekemiseen on helpompaa ja joustavampaa. Osaaminen, koulutus ja uuden oppiminen ovat keino selvittää työelämän murroksesta. Samalla osaaminen ja oppiminen muuttuvat yhä syvemmin kohti jatkuvaa oppimista. Osaavan ja korkeakoulutetun työvoiman kysyntä on lisääntynyt, ja tämä on muuttanut työssä osaamisen kysynnän ja tarjonnan tasapainoa. (Holopainen ym. 2018, Linturi 2018.)

”Näen selvästi, kuinka opintoni tukevat työtäni. Haluan hyödyntää oppimaani suoraan työssäni ja jakaa omaa kokemusosaamistani kanssaopiskelijoille. Näen tämän opintoputken myös loistavana mahdollisuutena verkostoitua ja oppia muiden alan ammattilaisten kanssa, mikä avaa uusia ovia urallani. Odotan koulutukselta uusia näkökulmia, ajatustenvaihtoa ja haluan vahvistaa omaa ammatillista asiantuntijuutta uusien innovaatioiden parissa.”

Tulevaisuudessa osaamisen soveltaminen nähdään osana kokonaisuutta, joka edellyttää jatkuvaa osaamisen päivittämistä, jotta ihminen pysyy työ- ja kilpailukykyisenä. Osaaminen tulee koostumaan sekä yksilön ajattelu- ja oppimistaidoista että yhteisön vuorovaikutukseen liittyvissä ja ympäristöissä toimimisen taidoista. Koulutus kaippa

seuraavien taitojen opettamista: ongelmaratkaisutaitoja, merkitysten vertailua, taitoa oppia ja ottaa selvää mistä tahansa, lähdekriittisyyttä, dynaamisuutta, digitaalisuutta, yksilöityä ja helposti saavutettavaa tietoa ja taitoa. Yhden ammatin osaaminen ei enää riitä, vaan tulevaisuudessa on osattava monia erilaisia taitoja ja osaamista on päivitettävä jatkuvasti. Tulevaisuuden osaajien pitäisi osata taitoja, joita opettajatkaan eivät vielä itsekään osaa. Opettajista tulee valmentajan kaltaisia, jotka oppivat yhtä aikaa oppilaiden kanssa. Ihmiselle tärkeää on ymmärtää merkityksiä, ratkaista ongelmia ja arvioida tiedon ja prosessien laatua kriittisesti. (Hiltunen 2019, Pölonen 2020.)

"Restonomikoulutus tarjoaa juuri tätä – mahdollisuuden syventää teoreettista ja käytännöllistä ymmärrystä, verkostoitua samanhenkisten ammattilaisten kanssa ja kehittää innovatiivisia ratkaisuja, jotka edistävät alaa."

Opiskelulla Laureassa nähtiin olevan suuri vaikutus haastateltavien tulevaisuuden urapolulle. Alussa ehkä hiukan epävarmat ajatukset uran suunnasta olivat saaneet vahvistuksen. Opiskelu oli avannut myös ihan uusia ura-ajatuksia. Haastateltaville oli jäänyt niin sanotusti "opiskelumoodi" päälle ja heillä oli halu suorittaa lisää opintoja.

"Varmastikin kyllä, nyt on se moodi päällä. Tämän koulutuksen aikana plus niiden yrityshankkeiden kautta, niin on se hankemaailma ruvennut kiinnostamaan ihan hirveästi. Olen ottanut lisää opintoja, että kyllä tämä koulutus on ollut se mikä sen mahdollisti."

Tulevaisuudessa aikuisopiskelijat haastavat ammatilliset oppilaitokset siinä, miten kohdataan aikuisopiskelijoiden yksilölliset toiveet, tavoitteet ja elämäntilanteet. Kun vanha ura tai ammatti ei enää houkuttele, kiinnostus opintoihin herää usean työelämässä vietetyn vuoden jälkeen. Taustalla saattaa olla toinen tutkinto ja se halutaan päivittää ylemmäksi tutkinnoksi tai sitten uutta tutkintoa opiskellaan seuratakseen unelmaansa esimerkiksi vahvistaakseen harrastuneisuuttaan tai käsillä tekemistä. (Isopahkala-Bouret & Vähäsantanen 2023.)

"Suurin motivaattori koulutukseen hakemiseen on päästä tulevaisuudessa jakamaan omaa kertynyttä osaamista ja ammattitaitoa uusille sukupolville. Ennen kuin voin hakeutua opettajakoulutukseen, on minun hankittava tutkinto alan korkeakoulusta ja päivitettävä sekä laajennettava omaa osaamista."

Kouluttautuminen voi mahdollistaa sivutoimisen työn tai oman yrityksen perustamisen, jossa voi toteuttaa unelmiaan. Ammatillinen aikuiskoulutus antaa pätevyyden, mahdollistaa osaamisen kehittämisen ja jatkuvan oppimisen. Uuteen ammattiin opiskelu voi auttaa vaihtamaan alaa tai edistää urakehitystä. (Isopahkala-Bouret & Vähäsantanen 2023.)

"Tässä vaan nyt oikeasti sitten pitäisi päättää se, että mihin kannattaa lähteä ja mitä tehdä, vai lähteekö tekemään kaikkea ja opiskelemaan kaikkea, niin en tiedä. Opiskelu on mukavaa."

"Olen harkinnut restonomikoulutukseen hakeutumista tarkasti, ja nyt suunnitelmani tulevaisuudesta on selkeä ja tiedän, että tämä on oikea reitti eteenpäin. Koulutuksessa minua motivoi sen tarjoamat jatkomahdollisuudet sekä osaamisen monipuolisuus, jota voin koulutuksessa kehittää. En

halua jämähtää paikalleni vaan pyrkiä eteenpäin ja omaksua uutta. Mielestäni ammattikorkeakoulu tarjoaa minulle mahdollisuuksia päästä seuraavalle tasolle uuden oppijana sekä alani ammattilaisena.”

Moninaiset ja pitkittyneet työurat aiheuttavat paineita kouluttautumiseen myös aikuisena. Aikuisnäkökulma tuo oman lisänsä oppilaitosten ja työelämätoimijoiden yhteistyön tutkimukseen ja kehittämiseen. (Isopahkala-Bouret & Vähäsantanen 2023.) Kouluttautuminen ja jatkuva oppiminen on tulevaisuuden valttikortti kiristyneillä työmarkkinoilla. Koulutuksen tärkeyden ovat huomanneet restonomikoulutukseen erillishaussa hakeutuneet opiskelijat. Toivottavasti koulutuksen vetovoima nähdään valttikorttina jatkossakin.

LOPUKSI

Tämän tutkimuksen tuloksena voidaan todeta, että erikoistumiskoulutuksessa opintojen joustavalla suorittamisella on suuri merkitys. Joustavat opintojen suoritustavat niin ikään lisäävät opiskelun veto- ja pitovoimaa. Opiskelijoiden samankaltainen elämäntilanne ja samanhenkisyys sekä verkostoituminen ja yhteisöllisyys korostuvat myös haastattelujen tuloksina. Toive uudesta urasta ja tulevaisuudesta niin ikään tuovat opiskeluun imua ja mielekkyyttä. Oman osaamisen laajentaminen ja tiedon päivittäminen opiskelun avulla antaa uutta suuntaa ja mahdollisen ponnahduslaudan uuteen uraan tulevaisuudessa.

Haastatteluissa esiin nousivat aiheet, jotka liittyivät opintojen joustavuuteen, oman osaamisen kehittämiseen ja uuden oppimiseen, yhteisöllisyyteen, vertaistukeen sekä tulevaisuuden urakehitykseen.

Lähteet

Holopainen, S., & Kuusi, O. (Toim.) 2018. Education and Future Working Life. Futura, 2.

Harris, S. 2003. *An Andragogical model: Learning through life experiences.* Kappa Delta Pi Record 40(1), 38-41.

Hiltunen, E. 2019. Tulossa huomenna – miten megatrendit muokkaavat tulevaisuuttamme. Jyväskylä Docendo.

Isopahkala-Bouret, U., & Vähäsantanen, K. 2023. *Ammatillisessa aikuiskoulutuksessa riittää tutkimatonta sarkaa.* Aikuiskasvatus, 43(3), 133–135.

Kansallinen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia 2030. *Maaillman osaavimman ja sivistyneimmän kansan kotimaaksi.* Opetus- ja kulttuuriministeriö. Viitattu 13.11.2024.

Linturi, R. 2018. Kohti parempaa tulevaisuutta! Teknologian mahdollisuudet ja uhat kestävän kehityksen edistämässä. Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 5/2020. Kohti parempaa tulevaisuutta! Teknologian mahdollisuudet ja uhat kestävän kehityksen edistämässä

Pölönen, P. 2020. Tulevaisuuden lukujärjestys. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.

**Copyright® tekijät ja
Laurea-ammattikorkeakoulu
2024**

Tekijät

Henry Lybäck, Sini Temisevä ja
Petri Vähäkangas,
Laurea-ammattikorkeakoulu

Kansikuva
Pexels, Pixabay

CC BY-SA 4.0, pl. kansikuva
ISSN 2954-2170